

ลำไส้กลืนกันในเด็ก

(Intussusception)

ลำไส้กลืนกันในเด็กเป็นสาเหตุของภาวะลำไส้อุดตันที่พบบ่อยที่สุดในเด็กอายุระหว่าง 2 เดือนถึง 2 ขวบ

ลำไส้กลืนกันชนิดที่พบบ่อยที่สุดคือ ลำไส้เล็กถูกกลืนเข้าไปในลำไส้ใหญ่ข้างขวา เป็นภาวะฉุกเฉินของช่องท้องที่บิดามารดาหรือญาติควรทราบอาการ และนำบุตรหลานมาพบแพทย์โดยเร็ว เพื่อป้องกันมิให้เกิดภาวะลำไส้กลืนกันเน่าตาย

สาเหตุ

ยังไม่ทราบสาเหตุที่แท้จริงของลำไส้กลืนกันในเด็กเล็ก มักเกิดภายหลังมีการติดเชื้อไวรัสของลำไส้ของทางเดินหายใจ พบต่อมน้ำเหลืองที่ขั้วลำไส้มีขนาดโตมากชัดเจน

ลำไส้กลืนกันในเด็กโตหรือผู้ใหญ่ มักมีพยาธิสภาพที่เป็นสาเหตุ เช่น ส่วนยื่นของลำไส้เล็ก (Meckel's diverticulum) มะเร็งต่อมน้ำเหลืองของลำไส้

อาการ

เด็กที่มีภาวะลำไส้กลืนกัน มักเป็นเด็กที่สุขภาพดีอายุระหว่าง 2 เดือนถึง 2 ขวบ

มักมีอาการปวดท้องทันทีทันใดปวดเป็นพักๆ ร้องกวน ร้องเสียงดังขณะปวดท้องอาจจะงอเข้ามาชิดหน้าอก กำมือ เหงียดเกร็งปลายเท้า

อาเจียนบ่อยครั้ง ท้องอืดมากขึ้นเรื่อยๆ ถ่ายอุจจาระมีเลือดปน

อาการของลำไส้กลืนกันในเด็กจะเกิดขึ้นภายใน 24 - 48 ชั่วโมง

ภายใน 24 ชั่วโมงแรกท้องยังไม่อืดมากนัก อาจลำไส้ได้ก้อนยาวในท้องด้านขวาบนมีลักษณะคล้ายไส้กรอก

ลักษณะของอุจจาระ อาจถ่ายเป็นเลือดสีแดงในระยะแรก ในระยะหลังจะมีสีแสดคล้ำ (currant jelly stool) ถ้าไม่เห็นอุจจาระควรตรวจทางทวารหนัก

การวินิจฉัย

เอกซเรย์ช่องท้องอาจพบเงาการขยายตัวของลมในลำไส้มีลักษณะคล้ายขั้นบันได (step-ladder pattern)

เอกซเรย์ใช้สารแบเรียมสวน
ทวารจะช่วยยืนยันการวินิจฉัยโรค แต่
อาจไม่สามารถทำได้ถ้าสงสัยว่ามีภาวะ
เยื่อช่องท้องอักเสบ

ภาพเอกซเรย์ใช้สารแบเรียมสวนทวาร

การรักษา

ปัจจุบันการรักษาลำไส้กลืนกันมี
2 วิธีคือ

1. การใช้อากาศ หรือสารแบเรียม
ดันลำไส้กลืนกันกลับ
2. การผ่าตัด

โดยแพทย์จะพิจารณาถึงวิธีการ
รักษาที่เหมาะสม ซึ่งอาจจะใช้อากาศ
หรือสารแบเรียมดันลำไส้กลืนกันกลับ
หรือการผ่าตัด

ซึ่งหากท่านมีความสงสัยสามารถ
ถามแพทย์ได้โดยตรง

การดูแล

เมื่อได้รับการรักษาอนใน
โรงพยาบาลเด็กอาจมีภาวะขาดน้ำ
จำเป็นต้องได้รับสารน้ำทางเส้นเลือด
อาจได้รับการใส่สายจุก - กระเพาะ
เพื่อดูดสารคัดหลั่งในกระเพาะและลม
ออกป้องกันไม่ให้เกิดปอดบวมจากการ
สำลัก

ภาวะแทรกซ้อน

ลำไส้กลืนกันในเด็ก หากได้รับ
การวินิจฉัยช้าเกิน 24 ชั่วโมงหลังเริ่มมี
อาการ อาจทำให้เกิดการขาดเลือดไป
เลี้ยงลำไส้ ลำไส้กลืนกันเน่าตาย ติด
เชื้อในกระแสเลือด ช็อค เสียชีวิตได้

ลำไส้กลืนกันในเด็ก (intussusception)

เรียบเรียงโดย ... นพ.นพพร ศรีทิพโพธิ์
จัดพิมพ์โดย ... กลุ่มงานสุขศึกษา
โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์
จ.นครสวรรค์
โทร. 0 - 5621 - 9888 ต่อ 5200, 9801